

הוצתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשס"ט

זה השער ל"י צדיקים יבאו

חלק ראשון מהכחור במינהן בקרוא

הזהרות ל"י ולומר לשמך

חמך ואמנך כלילת

כולוניא

השכח וחתה לעלה העלות לנראעלות
אשר נחלנו בחורץ עירוסים
עושה כמים מרין

לשם ל.ז.ל. ל.ז.ל.

וזה ישרון ר' כי
 ספר כמו ספר סודותיו
 חסד וגם שבת וקנעני אל
 באור לכל פסוק ופסוק כי
 חנה יצתה אז וקלחי
 פירות למרבות כמו שכל
 סודות סודותיו נח מלא
 כי הם סודותיו במדרשים
 נחם בבולגיה ובשנת שז
 יצא סוקק בשוקים כ
 קטן קדל קטן לכו שבת
 כל איש יד אחו בתוך ביתו
 לכן חג שבת ישרון אל
 נחם חג חנה בחדה כי

נתן אלי סודותיו שלמות
 עם יום אלי כל איש חפלה
 והנה קרובים שם לחפלה
 דבר כמו חסד בחפלה
 נקרא וזן חקר לחפלה
 עשה לעמי עם חפלה
 כולם סקודים בחפלה
 אחד לאחד על חפלה
 וזה לען כל איש סודותיו
 נחם וזה סוד חפלה
 אחת וזי לא עם חפלה
 לא וזה נשך לחפלה
 אל זה וזה עם חפלה
 נתן אלי סודותיו שלמות

① מר. מנחם. ל. קטן חפלה מנחם מנחם
 subgrum qm. חפלה מנחם מנחם
 אל חפלה מנחם מנחם
 et huius die 18 Martij 1556

THE MAHZOR ROMA HAGGADAH

In every Jewish home the Haggadah has always been a prized volume. Many persons concerned with the lustre of Passover even sought to have their Haggadah conform to the beauty of the Seder table. Illuminated Haggadot therefore were and are still very popular; they contribute much to the elegance of our festival. Other participants in the Seder however were more concerned with text and commentary in the Haggadah. These persons searched deeply for novellae in the traditional accepted text, and they found it in the medieval Mahzor. We generally regard a Mahzor as a book containing prayers for the holidays. But in truth it is for the "cycle of the year," which is the meaning of the term *Mahzor*. In it all of the prayers of the entire year, as recited in the synagogue or at home, as well as the rules of conduct and laws of ritual practice were included. Such for instance was the Mahzor Vitry, prepared by Rashi's disciple, Simha of Vitry, France. Similar to it was the Mahzor Roma. S. D. Luzzato, one of the greatest of Italian scholars notes that this was the first of the printed Mahzorim. But the present edition before us, containing also the Passover Haggadah, was printed in Bologna in 1540. It includes an excellent commentary called *Kimha d'avishuna* by R. Johanan Treves. This, as Luzzato also notes, was never reprinted in later editions of Mahzor Roma or the Italian ritual. Its exceptional value can thus be appreciated.

In form the Haggadah presented here is but part of the Passover liturgy. It is preceded by the evening service and is followed by the morning service of which only the evening service is included in our text.

There are a number of interesting features in this edition. The name of G-d is not written as is our practice; instead of the (hey) ה there is a ך̇ (*daled* - with a dot over it). This usage in Italian books is in accord with the traditional notion that the full name of G-d should never be written out. Hence even today the ה or the ך represent G-d's name. Naturally, the readers of the Mahzor Roma knew that the ך̇ (*daled* with a dot) was to be read as a ה in formal prayer. But in print it was necessary to change this because medieval Jewry was not always safe from censorship. Often books were

removed from the synagogue or Jewish homes and kept in non-Jewish offices, without strict sanctity. So that the name of G-d should not be desecrated, it was the custom not to print it even in the prayer books in the holy manner. In fact, our edition has a censor's approval, dated 1556.

The Haggadah, as part of the Mahzor, contains, as usual, a full instructional manual, explaining the mode of observance and all the Passover laws and customs, culled from the Talmud. We can recognize that the copyist used exact passages from the Talmud. The laws of kashering utensils, for instance, are included.

As a Mahzor, there is the inclusion also of the evening Service. Interestingly there are variations in the renditions of חודים or וחודיענו. Likewise the prayer of אתה קדוש is not given; it is supplanted by לדור ודור. Also, שים שלום is recited even in the Maariv service. All this is the Italian ritual, with special *piyyutim* or poetic selections added. For comparative liturgy therefore this is of great importance.

As presented here, this section of the Mahzor is not meant to be used in the Synagogue or even at home as *the* "prayer book" for one's devotion.

The Haggadah itself is indeed striking from a comparative perspective, for the phraseology therein is often different. Thus we have, not in accordance with our present-day readings, such phrases as לכפרה על כל עונותינו, חידוש בית מקדשך, מחשב את הקץ, פסח, מצה ומרורים.

Instead of לשנה הבאה in the recital we have a full Aramaic text, with the phrase לשנת דאתיא. In the *Ma Nishtana* the first question is אין אנו מטבילין, as in the Palestinian Mishnah.

The Roma text too is often much shorter than our own. Note for example the שפך חמתך. So too is ישתבח, though a summation of it is added, exceeding our own texts. One also notes the absence of חסל סידור פסח and the later songs of אדיר הוא, אחד מי יודע, and חד גדיא. These songs have been added at a later epoch. Only included in this Roma Haggadah are ויהי ויחיה, בחצי הלילה, ואמרתם זבח פסח. The Haggadah ends with the doxology כי לו נאה.

The explanations at various intervals are illuminating. We note, for instance the question: is a blessing necessary for each of the Four Cups, because each one is a new appearance (פנים חדשות) or is it all one mitzvah?

The answer even with minute comment reveals a full review of talmudic thought and portrays the metamorphosis of the Haggadah.

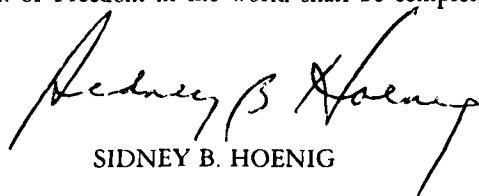
As already pointed out, this edition contains a superior commentary. This commentary is by R. Johanan Treves (1490-1557). He was of the family of Rashi, of French Jews who immigrated to Italy. Though recognized as one of the outstanding rabbis, whose decisions in the rabbinic law were often sought, and whose opinions even in current affairs were respected, his greatest interest was in pedagogy. He served also as editor in the Bomberg Press in Venice and devoted particular concern to the correct readings in the Talmud. He is best known for the present commentary *Kimha d'avishuna*, which became widespread. The title means "roasted ears of corn" which are sweet. Apparently the commentary added sweetness to the text. Herein are quoted Alfasi, S'mag, Kimhi and others. A study of the commentary would indeed be a research in talmudic learning on Passover. Many interesting questions are set forth. Especially among them are:

- 1) Why is no שחחינו recited when the *hametz* is removed?
- 2) Why is there insistence on search for hametz, more than for other prohibited foods?
- 3) What is the reason for all the numerous expressions in יעלה ויבא ?
- 4) Why is there no blessing for *haroset* or for the recital of the *baggadab*, or even for Hallel?
- 5) Why did R. Judah give a mnemonic sign for the plagues?

The commentator notes that the total of all the plagues, as suggested by the different Tannaim is 500. This is the total of the mnemonic abbreviation by R. Judah. Moreover his "sign" is but to demonstrate that the order of the plagues is in accord with the Bible and not as in Psalms.

The recital of the grace is not included in this Haggadah because it is a daily practice and it is well known.

The commentary also explains the word עֵץ "End of the Bondage (of the Egyptian exile)" in the text as numerically equal to 190. Added to the 210 years of sojourn in Egypt this reaches the total 400 years mentioned in the Bible in the promise to Abraham. Here the eternal hope of Israel was realized, serving as encouragement in the present and as the guide for the future, when the realization of Freedom in the world shall be complete.

SIDNEY B. HOENIG

הגדה של פסח

מתוך מחזור רומא

חשיבות ההגדה של פסח וחביבותה נודעת לכל בר בי רב, בכל דור ודור נהנו רבים מיופי ההגדה ומהציורים והתמונות המלווים שבה. כל קורא מצא בה תענוג ונחת רוח. אעפ"כ רוצה כל יודע ספר גם בהגדה עם פירושים, כדי לרכוש ידיעות נוספות על יציאת מצרים, לקיים מה שנאמר: „וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משוכח“.

ההגדה שנדפסה כאן מתוך „מחזור רומא“ היא בסוג ההגדה המגידה והמפרשת כל פרטי חג הפסח. היא כוללת רוב הדינים ובה גם פירוש נפלא ונהדר מאת ר' יוחנן טרויס (זצ"ל), שהיה מחשובי הרבנים באיטליא. פירושו נקרא בשם „קמחא דאבישונא“. המחזור שבו נמצאת הגדה זו ופירושה, נדפס בשנת 1540 למה"ר, יש בו הנוסח האיטליאני ושד"ל כבר כתב עליו דברי שבח והילולים. ההגדה שלפנינו היא יחידה במינה, שם „הויה“ נכתב ב„ד“. במקום „לשנה הבאה“, בנוסח הארמי — „לשתא דאתיא“, במקום „בנין בית מקדשך“ — „חידוש בית מקדשך“, ועוד שינויים כיוצא באלה. כל פרט מפרטי הלכות של פסח ומנהגי החג מלווה בהערות מחכימות ופירושים מאירים. לדוגמא: למה אין אומרים ברכת „שהחיינו“ על ביטול חמץ, או על אמירת ההגדה וכדומה. ר' יוחנן טרויס הסביר כדרכו, כל דבר בטוב טעם ודעת.

הגדת רומא זו עם פירוש „קמחא דאבישונא“ מכילה בלי גוזמא מטעמים נוספים לפסח וכל המעיין בה יכיר יפה את סיפור יציאת מצרים, כי הוא יסוד דתנו הקדושה והטהורה. כאן מתגלה לפני הקורא, הערך הגדול של זמן חרותנו. המוסד שהוציא לאור הגדה זו תרם תרומה גדולה לטובת החינוך היהודי ולידיעת חיינו כ„בני חורין“, יישר כחו.

יהי רצון שנוכח דרך דפי ההגדה הזאת ועמודיה, לראות ב„חידוש בית מקדשנו“ והרמת קרן ישראל בכל אתר ואתר.

שמחה בנימין הוניג

פסח תשכ"ו

Many of the most important libraries and bibliophiles in the United States and abroad requested our Haggadahs, among them:

Bureau D'Animation et de Coordination

Des Centres Communautaires, Paris

Hebrew Union College Library, Cincinnati

Instituto Arias Montano, Madrid

Liberaal Joodse Gemeente, Amsterdam

Library of Congress

New York Public Library

The Library of the Jewish Theological Seminary of America

Yeshiva University

and others.

ACKNOWLEDGMENT

It has already become a tradition to publish a Haggadah every year, be it from a manuscript or as a reproduction of one of the early printed Haggadoth. This year we proudly present to our friends the *Mahzor Roma Haggadah*, a reproduction of one of the first printed Haggadoth from the year 1540.

To *Dr. Rabbi Sidney B. Hoenig*, Dean Pinkus Churgin Prof. of Jewish History at Yeshiva University, and Director of Adult Education, we extend our deepest thanks for writing a very learned introduction. This introduction will be read by the layman and the scholar with great interest.

Special acknowledgement and thanks for his generous assistance in allowing the Mahzor Roma to be photographed are due to *Dr. Abraham Berger*, Head of the Jewish Division of the Public Library.

Our thanks and gratitude to *Dr. M. Lutzki* for his cooperation and advice.

Again a word of thanks to Perfect Printing Co., Inc. As always they have spared neither time nor effort to produce this Haggadah.

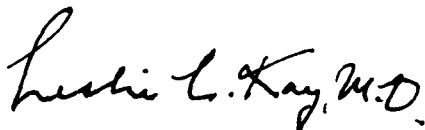
Passover 1966

פסח תשכ"ו

ORPHAN HOSPITAL WARD OF ISRAEL, INC.

B. D. Drenger

Leslie L. Kay, M.D.
CHAIRMAN

List of our Published Haggadahs:

- 1960—THE PRAGUE HAGGADAH ..... from the year 1527
1961—THE HAMBURG HAGGADAH .... from the year 1731
1962—THE BARON GUENZBURG
HAGGADAH ..... from the year 1725
1963—THE CECIL ROTH—
OXFORD HAGGADAH ..... from the year 1753
1964—NO HAGGADAH PUBLISHED
1965—THE WASHINGTON HAGGADAH from the year 1470
1966—THE MAHZOR ROMA HAGGADAH from the year 1540

כתב כתב קצת קצת סמנו ככל ישראל מלך להתפנות ואלו למד תחנכים בנינו לבי סחריים הנפילי הנטת הינכם ויהיה
 כלל ועלם כל אחד מהם יע כיוצא . וישרח קדם המסח קדון אותו סבת הגדל והעם מדיקדוק לן כמ' רבי פקחא גיטין
 שבו יהא ישראל מקדמים חננים כסבת יחי . וכעבור לחרם סא כסבת נהא להם היקדם כדך הוא כעבור לחרם וקדח להם אים מה לבית
 אבות . איך ישראל קן טבה את תושבת מקדמים לנפיהם ולא יסלקנו . איך להם היקדם כדך הוא התינו רחא את יפעת המס . הלה
 ולקחו אים פסח
 וקדח אותו כ
 כדברי תנעתי
 והיה להם ל
 למקדמים ער
 יחכמה עבר
 אים לחרם . והוא
 היקדמי מנעתי
 את קל הבאן
 כאלניהם ואלו
 להם מה אתם
 רונים למסות
 מקלם הכהמות
 וחס מסיכא אנ
 רונים למסות
 כמנות ח'אקדו
 פלינו וכסריא
 כך היו חכמים
 להקדם חס
 וחי חפיהם
 מתחבין ו
 ונדבין סאם
 ונדבין כסריא
 ונחלום רפיהם
 ולא היקד אחד
 מישראל . ועל
 סם אותו חס
 קדמי אותו סבת
 הגדל . וים אחת
 נעם אחר סבת
 נקדח סבת ח
 הגדל סא סבת
 ואלו סבננו
 ישראל לתנעתי
 וסעו פסח
 תן
 חתור למסבת
 היקדן קדמי וקן
 איסרו סאקור
 יך כ' יראסן
 תסביתו סא
 תסביתו . ואלו
 בקדן רמסות
 תר קדח כ
 כתיב . כתיב
 סבבת יחי לן
 יחכמה סא כ
 כתיב . וכתל
 יך כ' יראסן .
 יח סב לרסות
 אכעיה עבר
 לבכר . וקדח

היה ויהי שמו ב' עמ' רבבה
 ועברו ונוו צתוך הים כחרכה
 וירחם ים נגערן והושבבו למעצבה
 לערין בסוד קדושים רבה :

רבה תפארת הרבו לנצב בעצרתו
 וישפך על רודיה אפן וחמרתו
 ולבנס מארבע צאן סרעיתו
 ויקין ויעורר ישגי אדמתו
 ויעלה סתוך שאול קדח וכל עדתו
 ואו ירוסם קדו עשו ונחלתו
 ונחיהו עין בעין בהנלותו

ונגילה ונסמחה בישועתו
 ותחיש משמים . לקחולת סתנים . איש חבלי לעינים . ולבן שנים .
 ושכלל משמים . מקום שם לבועינים בסינו ובסיכם
 ובסיכל בית ישראל ונאמר אמן :

האמר חזון אשרי וסחורין סר תורה לארין וסמלין תפילתן כסאר השבתות

סדר ענין פסח

בחמשה עשר בניסן תחצות דחבי וברחש הראשון בארבעה עשר יום לחדש פסח לה' ובחמשה
 עשר יום לחדש חזה ת שבעת ימים סעוה האכלו : וחנו בגולה עושין אותו סמנה ימים ססום דשלו
 סתם חודרו כסנתו אכוחים בידם : וכאלו סמנה ימים אכלין לחם ססוהאין אכלין חסין לפי שהא
 באסור כרח ואסורו ככל שהוא אמילו הערבוהו ואסורין אמילו כרסא אסור : ולא כסעא שהוא
 אסור באכילה וכרסא כל ימי המסח אלא אמילו לשהותו בביתו וברשותו אסור שנאמר לא יראה לך
 חסין ולא יראה לך שאר ככל בגולה אמילו יום ארבעה עשר בניסן שהוא יום ערב פסח אינו רשאי לזכל
 חסין אלא עד ר' שעות וסחחלת שם ולסעלה אסור בין באכילה בין כרסא עד אחר המסח אבל סחחלת
 חסם עד חחלת שם אסור באכילה וסותר כרסא וסותר שאמר לא יראה לך חסין ולא יראה לך שאור
 צריך אים לכער את החסין ולסנותו סביתו וסרשותו וסכין שהוא צריך לברוך בחורין וכסדקין וסא
 צריך לאור חג ובוים אין אותו של גר סבהק . לפיכך חקנו חכמים ול לבחוק כליל יד כסו ששינו או
 לארבעה עשר בורקין את החסין לאור חג : וזה סדר ביעור חסין אור לארבעה עשר בניסן
 שהוא ליל ערב פסח ואחיו הבקיאת חג ובורק בסלים ובחנות ובחורין וכסדקין . כל סקום הראוי
 לסעו שם חסין וכסר או מרסוה ראשונה שהוא ססא סכר

ברוך אתה יי אלדינו מלך העולם אשר קדשנו בקצותיו וצונו על
 ביעור חסין

ובורק בכל סקום שהוא צריך לברוך וסמחם בכל מה שיש לו לחמם ואחר שהשלים לברוך וכסל אותו בלשון חת ואסרי

כל חסריא דאיבא ברשותי דלא ידענא ביה לקטיל ולהו בעמרא :

[illegible]

במקום מדרון וכן רשאי לצר העריבה ולחמל סח שהאגור סמנה לאבד ולחורסה בתל כ"י שלא תבא ליד חסון ואין סון משום ביון אכלין שחרי כונתו למצוה ודאבן לבסלה עד שלא תרסין וארבעה עשר שחל לחיות בשבת כותר ללוש סמנה מערב שבת אך יחד חסא ישנה בשמירחן סחוך שדחסין סעין ערין אגלו וכן אם היו בנגס בסמנה או יצאו לדרך קרוב למסח יכול לאפות סמנה לחליך עסא אך שיחא נאחר בתל לשסחן חסב וחססדי עליו שלא ללוש ולאפות סמנה עד סמנא שבת תבא עליו ברכה וערב הפסח אסור לאבול סמנה כל עקר וכן מן חסנה אסור לוכל אמיל סעין חר"י מא כ"י שיכנס לסמנה בתאבון ותכבורות ראין לחתענה בערב הפסח וכל ארס רא"י לחלל באכילתן ערב הפסח כ"י שיכנס לסמנה בתאבון :

דין ערובי תבשילין

יום טוב שחל להיות בערב שבת צריך ארס לחציה ערוב תבשילין מערב יום טוב ובכך יחא לו חרר לאפות ולבשל מיס טוב לשבת בכל צרכו ואם לא תציה ערובי תבשילין אסור לו לבשל ולאפות מיס טוב לשבת ואם בשל חמשה לעורך יום טוב ודוחיד כותר לאכלו בשבת ובלבר שלא יעדים בכך ואם חל יום טוב בחמישי ובששי צריך לערב ברביעי ואם שבת ולא ערב ברביעי דרי הוא מערב חמישי על ידי חמא וסמנה בלשון הזה ואמר אם היוס קדוש ולסחר חל אין ברבי כלום ואם היוס חול ולסחר קדוש ערובו ערוב ואחר כך מניחא ח ערובו כסאר חמיס : וסני יסיס טובים של ראש השנה אי אפשר לחתנות ששחידן קדושה אחת חן וכן אם לא נזכר לו שלא תציה ערובי תבשילין אלא בערב שבת אין לו חקנה לערב ורשאי ליתן סח שדחידן לאפות ולבשל בסמנה לאחר שערב וחמא אופה ומבשל אותו לעצמו ואם חרשה חור ונחננו לו בסמנה וכול ארס לערב לאחרים משלו בין מרעתן בין שלא מרעתן אך צריך לכות להם על ידי אחר ואינו מוכה להם על ידי בנו ובתו חקנים ועל ידי אשתו ספני שידן כ"י אבל מוכה להן על ידי בנו ובתו תרולים א על ידי אחר וביום טוב חור וסודיעס ואמר להם כל מ'י שלא תציה ערובי תבשילין יסוך על שלי :

וזה משפא

מבא נכר להם ובשר או להם חר ובניה בין עלום בין מבושלין ונותנין ביד אחר ואמר לו זה בערוב זה חלק סמנה לכל בני עירי ומכרך ואמר כ"י חר הזה :

ברוך אתה יי אלהינו יי סלך העולם אשר קדשנו בקצותיו וצנינו על סצות ערוב :
שירי לנא לבשול ולאפוי ולסמני ולארלובי שרנא ולסעבר כל מה דצריך לנא מיןא מביא לשבתא לנא ולכל ישראל דסביבין על ערובא הדין :

ונסל אח הערוב וסצנינו במקום שדא מסחרס יסח סאם נאכל או נאכר הערוב עד שלא אפה ובשל לעורך השבת דרי זה כאלו לא ערב ואסור לו לאפות ולבשל מיס טוב לשבת ואם כבר אפה ובשל או הדחיל לאפות ולבשל ואחר כך נאכל או נאכר אין בכך כלום וכל הבקי בערוב וסערב לעצמו ואינו מולול בסמנה לססוך ועל אחרים כוסן שיש פנאי לערב בעצמו תבא עליו ברכה :

ובסמנה ערב פסח באין לכיח חבסס ומחפלין תפלה מנה סררך ססחפללין בשאר ימות החול ואין נוסלין על פגמים וכתפלה ערבית ירד החון לפני התיבה וסגעיס קולו ואמר ברכו ואם חמא שבת ואמר אשר כלה ואם אינו שבת סחפלל מעריב של חל אחר כך אומר אלה סועדי וכו' :

ויש נוהגין לחמר זה המעריב לשתי לילות של פסח

שפורים אותו אל חצה   **בחצות לילה בתוך סצרים בינא**
נבזר על ארס יחצנו בחצה   **דוד סעריב ערב נוסרנו בנפש חפצה**
ברוך אתה יי המעריב ערבים :

ליל ספורים הוא זה הלילה   **ותקנו אל אומר בחצות לילה**
זה אשר לו יום וגם לילה   **חק אהבתו וזכור לגני חלק לילה**
ברוך אתה יי אלהי ארס ישראל   **וקורין קרית ססע**
ליל ספורים סכסם אלוהי ערבים   **ילדי ברוכים להוציאם מארורים**
בהריו עם חיינו סארדים   **להיות סצרים סקבדים**
סלל הסתין בנני חורים   **נצחוה יחד על סבת בבורים**

ליל

לֵל שְׁפוּרִים מִסַּח אָכְלוּ וַחֲזוּיִם
מִסַּח בְּנוֹי לִשְׁכּוֹר לְזוֹרוֹת
מִסַּח גִּזְרֵנוּ וְאִכּוּנִים
מִסַּח דַּת שְׁבוּעִים כִּלְא
מִסַּח הָרֶג וְכָרִים
מִסַּח וְעַד לִשְׁפּוֹט מִרְשָׁעִים
מִסַּח וְסָר בְּנוֹף נָתַן
מִסַּח חֶרֶב חֲדָה עַל אֲדוֹם
מִסַּח מְכִיחַת נִיגִיכּוּשׁ
מִסַּח יִדְדוֹת קֵן שְׂדוּדָה
מִסַּח בְּרִית לְמוֹנָסִים
מִסַּח לוחֲצִינוּ וְלֶחֶץ
מִסַּח כִּסְלֵא הַמֶּזֶן הָרִיקָה
מִסַּח נִגְדוֹת וְכַחֲד וְיִפִּיל
מִסַּח סָר וְרִים לְדָכָר
מִסַּח עֶבֶר בְּלִנּוֹי שְׁמוֹר
מִסַּח פֶּחֶד בְּתִי מְצָרִים
מִסַּח עֲבִיחַת צַר בְּעֵלֻקָּה
מִסַּח קֶשֶׁר לִצֵּי אֲבִירָה
מִסַּח רְסִים תִּשְׁפִּיל קֶרֶקַע
מִסַּח שֵׁת בְּלִבִּית לֵל
מִסַּח תּוֹכ וְחֻקִּיק לְאוֹת
מִסַּח תְּהִלּוֹת לִסֵּם שׁוֹבֵן שְׁחָקִים
תּוֹקֵף בְּבוֹרוֹ בִּים מְחֻקִּים

לִיל שְׁמוֹרִים סִמְנָהּ הוּא לַעֲתִיד לֵבֵן
פָּקוּד וְיִקְוֶה עִם קְרוֹבוֹ
לִיל שְׁמוֹרִים קָרֵב בְּזֶן נֶאֱלָה
רַעֲיוֹן יִרְעֵץ אוֹם מְדַבֵּה וְאֶפֶס
בְּרוּךְ
לִיל שְׁמוֹרִים שְׁמוֹר הוּא לְאַחֲרוֹנִים
וְיִסְחָחוּ בּוֹ אֲבוֹת וּבָנִים
בְּרוּךְ

גַּפְלֹאוֹת חַוּיִים
פָּנָה לָנוּ לְהוֹרוֹת
אַרְבַּע סֵאוֹת נִקְנִים
וְיוֹסִי נִקְם יִנְלָה
וְכִבְכוּרֵנוּס
וְלִהְיוֹת מוֹשִׁיעִים
לְאֹל כְּנִי אֵיתָן
כִּדְצָה וְאֶדֶס
לְהוֹצִיא עַם בְּרִכּוּשׁ
כִּנְס לְאוֹס נְרוּכָה
לְהוֹצִיא עַם בְּנִסִּים
וְיִרְאֵנוּ סִפְחִין
וְהִסִּיעַ שׁוֹרְקָה
וְגִיל עַם יִכְפִּיל
וְרָפָא עַם מְשִׁבֵּר
וְנִקְם עַם בְּאִמּוֹר
כִּבְיִן צְוִי נוֹצְרִים
כִּנְס לְאוֹס חִלּוּקָה
וְנִאֵל יִדְרִים מַעֲבֹדָה
וְנֹאֵל בְּשׁוֹפֵר יִתְקַע
בְּצֵאת כְּחֻצוֹת לֵיל
לְהִרְאֵנוּ גַּפְלֹאוֹת

תקפו הביעורונים ורחוקים
שירות ושכחות מסוררים וצועקים
בגילה

עליון כי בא יבא
צורנו הוא אננילה ונשכחה בו
לתפקד בו אום סגלה
שהוא אחרית כץ לכל תקלה
לך צור ישראל ונאלו
להנאלו בראשונים
תפרוש שלוםך אם על כנים
רש סבת שלום וכולי

אלה מועדי " מקרא' קדש אשר תקראו אותם במועדם:

ואם הוא שבת אומר ושטרו בני ישראל קודם ואחר כך אלה מועדי
ואמר חזון קדיש עד לעולם וסחפולין בלחש

[illegible]

יִכְתוּב וְאָזְנוֹת הַמַּסּוּף אֶל יִשְׂרָאֵל

ברוך

אתה

אתה

אלדינו

[illegible]

ליל שפורים פסח אכלו פחונים
פסח בגוי לשכור לדורות
פסח גור ענוי אכונים
פסח דת שבועים ילא
פסח הרג נכדי חם
פסח ועד לשפוט מרשיעים
פסח וקר בגוף גתן
פסח חרב חדה על אדום
פסח מביחת גני כוש
פסח ידירות קן שדודה
פסח ברית למנוסים
פסח לוחצנינו ילחץ
פסח סטלא חסון הריקת
פסח נגידות יכחיד ויפיל
פסח סגר יודים לדבר
פסח עבוד כלנוי שמור
פסח פחד בתי מערים
פסח צביחת צר בעלוקת
פסח קשר לצר אברה
פסח רמים תשפיל ברקע
פסח שבת כל בית ליל
פסח תוכן וחקוק לאות
פסח תהלות לשם שזכר שחקים
תוקף גבורו בים מחוקקים

נפלאות חושים
פנה לנו להורות
ארבע מאות נגנים
ויום נקם יצלה
ובן בכורו נחם
ולתעלות מושיעים
לנאול בני איתן
בד צח ואדום
להציא עמו ברכוש
כנס לאום נרודה
להוציא עמו בנסים
וירפאנו מפיחין
והסיענו שורקה
וגיל עפו יכפיל
ורפא עמו בשבר
ונקם עמו באמור
כבדן צווינו צרים
בנס לאום חלוקה
ונאל ידדים מעבודה
ונאל בשופר יתקע
בצאת כתצות ליל
להראנו נפלאות
תקפו הביעו קרובים ורחוקים
שירות ושכחות משוררים ועוזקים
בגילה

וחתמלל חנה
בנו בסוף יתלי
וחרי כן
חתמללן ית
מעריב ית
אחיו ויהוה ירום
בנו כסתבנו
למען להויתתו
וטרום עכני
סבת מליך
בנו סבדעני
בסית שים אונ
המנייה עס
כנס יסר ילדן
רסולקת גים
אלי כי כלי כסח
סנקה ליל
סחורס ליל
המסיל וסלן
המניקים רחוי
לכרך הסדרס
סבת סלר אל
אלה מערי ח
תקרא קדשחם
תקרא אלתס
כזעריס כי
אנולת הכסוק
הח כססע ס
כיסעצן
באלי סצות
קורס וסכריו
פל הויערכס
סולת הכסוק
סכר תקרא
אלתס כסעריס

ליל שפורים סימן הוא לעתיד לבא
פקוד יפקוד עם קרובו
ליל שפורים קרב קן גאלה
רעץ רעץ אום מדקה ואכלה
ברוך אתה יי סלך צור ישראל ונאלו
לילהנאלו בראשונים
ליל שפורים שמור הוא לאחרונים
ישקחו בו אבות ונגים
ברוך אתה יי פורע סבת שלום וכולי

אלה סועדי יי סקראי קדש אשר תקראו אותם בסועדם

הם הוא סבת אמר וסכרו בני ישראל קודם וסכר כך אלה סועדי
ואמר וסון קדש עד לעילא וסחללן בלחש

וה צור

" שפתי תפחת ופי יגיד תהלכת

אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאַלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַנּוֹרָא וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן

אתה

אתה

אלדינו

אֱלֹדִינוּ
וְאֵלֵּי אֲבוֹתֵינוּ יִשְׁלַח וְיִבְרַח עֵינֵי יִרְאֵה וְיִרְצֵה
וְיִשְׁמַע וְיִפְקֹד וְיִזְכֹּר וְיִזְכְּנוּ וְיִכְרֹז אֲבוֹתֵינוּ
וְיִכְרֹז יְרוּשָׁלַם עִירָהּ וְיִכְרֹז מְסִיחֵהּ בֶן דָּוִד עֲבֹדָהּ וְיִכְרֹז כָּל עַמָּהּ בֵּית

מחיר

אתה
בחרתנו מכל העמים אתהבן אותנו ורצית בנו
ורוספתנו מכל הלשונות קדשתנו במצותיך
ומצבתנו מלבנו לעבודתך וספר החל והקדש עלנו קראת
מסממי צדק ותלשנתו לעשות מצות חקי
רצונך ותתלנו אלינו באהבה מסממי
ישרים ותורוה אמת חקים ומצות טובים אשר יעשר

[illegible]

במקור לבנו וזאת גם כה מזה שאין כן בתלמוד לפני רבו . משם לפני רבו בדרך הסבה . והנה אפי' הענין שבוחר יהיה שאין רגילות בארצו להסב
אשר טרבו שאין בדרך הלכה . ובכ"כ קצרה שיהיה כה תבטלין . וזאת כה רגילות והרחקות . הנה תבטלין . אחר מה שכל
כל לפסח ואחר מה שמוסר . וזה הנהיה התבטלות האמלאת קודם לפסח כדי שיהיה המסר נאכל על הספק . וכיחלוקה לזמן לא יקרא וכתבתי
ועבד לזן המסר בו אלא היה נאכל במשנת רעבון ים בו לאדם ומסר סבירת עבם . וכך יהיה התנהה בזמן סבית התקדש קיים בתחלה וכתבתי
המסר מתבטל כפי אלו אלו על

דברנו אוד

סמך ואילך מזה כוס רביעי ומוסיף עליו את ההלל ואמר יהלוק נשכח כל דוד והלל תהלה והרבעה כוסות של פסח מסבירין על כל אחד אחד כבורא פרי הדגן לפי שכל אחד ואחד משה לעצמו וכל אחד אחד מעון שירה ואין שירה בלא ברכה וכשם שברכת המזון מספיקת בין הין שבתוך הסעודה לבסוף של ברכת המזון להניחו מעון ברכה כך קריאת התורה מספיקת בין כוס ראשון לבסוף שני וקריאת ההלל מספיקת בין כוס שלישי לבסוף רביעי להסעין ברכה לפניהן אבל לברך לאחריתן על הדגן נראה שאין צריך אלא על כוס אחרון בלבד לפי שברכת המזון מוסיפת כוס ראשון ושני מסבירין על הדגן וקל דיווסר האם ברכה אחת מעין שלש עולה לו לכל שכן שלש ברכות עצמן וכוס אחרון מוסיף של ברכת המזון ואם תאמר הרי הוא מספיק כבורא פרי הדגן אינה חשובה המספיק הרי היתה אשומה כוס נשכח שסבירין על זה האחרון לפניו ואין מוסיפין אחר לברך בירה אחרונה על הראשון ובא לשחוח אחריו אף על פי ששם של ברכה אע"פ כוס נשכח אלא שהיה רצונו לשחוח לא על ברכה ראשונה ומה שמצריך לברך על כל כוס וכוס בורא פרי הדגן לפי שפנים חדשות בא לטעם שהרי כל אחד אחד בא לחדש דבר לעצמו ולומר בו

חרף ואלו דעני לברוכו פתח ותלתאכתי היט עבד מוכר ברוחא בביתיה ואלי כל מלי דכפי ומכר (האן) כרת האון
 מכר כלל חד חד בביתיה ומתו אידיה סאן ריקסאן ואזרחא אאלי ידן ויקנה וזאת לא אינן קמי ברייה וספיק ניה לנחמן
 ומכרי איה כרת האון. וידר חיל לביתא אדריגא. ופבדי הכי וכן כלל ביתא וביתא. חפ עב על דכרת האון
 יטל לברך לאזרחי און און כי ידברנה פתחא סאני כרת האון סאני כרת האון סאני כרת האון סאני כרת האון
 ונחמן נחמן. וזויה וכן רידיה כרת האון כל לעשות קמי ברייה. וריקאן על און תפשינן אורח הסמא אסיקון. ונכסא
 לביתיה עמר האילא וסתי סאן רהלי. וזעני לנחמן ניה להאזר בתי ברוחא מכר לא ולא אינן ולא פשים קמי ברייה אורח
 לביתיה ויקדם הדמות כד. וזעני להאזר לביתיה עמר ער סאן וסאן ולברך הנחמן און אאלי מכה ואזר כי האך לסאן כרת
 ואזר כי האך לביתיה עמר ער סאן וסאן ולברך הנחמן און אאלי מכה ואזר כי האך לסאן כרת
 לביתיה און אאלי מכה ואזר כי האך לביתיה עמר ער סאן וסאן ולברך הנחמן און אאלי מכה ואזר כי האך לסאן כרת
 פוכרת. ולמכר תתיר לו לעבד וללכת לקראתם. אכל להאזר קמי סאן בקראן ידי חובתם אינה עוברת ויטל להאזר אורח
 עמר עמר און קודם. ונכס ככלל עמר עמר און קודם. אכל להאזר קמי סאן בקראן ידי חובתם אינה עוברת ויטל להאזר אורח
 און אאלי מכה ואזר כי האך לביתיה עמר ער סאן וסאן ולברך הנחמן און אאלי מכה ואזר כי האך לסאן כרת
 ככלל כרת. ונכס ככלל עמר עמר און קודם. אכל להאזר קמי סאן בקראן ידי חובתם אינה עוברת ויטל להאזר אורח
 שריס. וזה כרת האון ומכרי איה כרת האון היט עבד מוכר ברוחא בביתיה ואלי כל מלי דכפי ומכר (האן) כרת האון
 לאזרחי סאן מכר כלל חד חד בביתיה ומתו אידיה סאן ריקסאן ואזרחא אאלי ידן ויקנה וזאת לא אינן קמי ברייה
 פתחא לנחמן על כרת האון. ופבדי הכי וכן כלל ביתא וביתא. חפ עב על דכרת האון יטל לברך לאזרחי און און
 כי האון. וזעני להאזר לביתיה עמר ער סאן וסאן ולברך הנחמן און אאלי מכה ואזר כי האך לסאן כרת
 האון כון מתקין איכפה סמא ותקא אורח מיה על כרת האון היט עבד מוכר ברוחא בביתיה ואלי כל מלי דכפי ומכר (האן) כרת האון
 תניא כל מנות סאן עמר מין קמיא דריסדי און חבת. וזעני להאזר קמי סאן בקראן ידי חובתם אינה עוברת ויטל להאזר אורח
 ידי חבתם און אאלי מכה ואזר כי האך לביתיה עמר ער סאן וסאן ולברך הנחמן און אאלי מכה ואזר כי האך לסאן כרת
 מכר ונחמן לעשות כרת האון און

[illegible]

שירא במני עצמה   למה זה חסר לה שיהיה יושב בסעודה בערב שבת וקדש עליו היום
שהוא מורש סמח וסוקר   הקף על פי שברך על היין שמעם חור ומברך על זה
סה מעם פנים ודעות בא למה שיהי חור צד לומר קדש היום   חור ראוי לומר קדש
היום בלא ברכת   הא נמי אין ראוי לומר כסה שירות בלא ברכת   ויש אומרים שכל
אחד ואחד מעון על תנן לאחדיו   וכבר כתבנו הנראה לנו :

סדר הקדוש

מסח שחל להיות בשבת אומר

ויכלו
השמים והארץ וכל צבאם ויכל אלהים ביום
השביעי מלאכתו אשר עשה וישבות ביום
השביעי מכל מלאכתו אשר עשה ויברך אלהים את יום השביעי
ויקרא אותו יום שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות
ברוך אתה " אלהינו מלך העולם בורא פרי הין ברוך אתה " אלהינו
מלך העולם אשר בחר בנו מכל עם ורוקמנו מכל לשון
קדשנו במצותיו ותתן לנו " אלהינו באתה שבתות למנוחה
מועדים לשמחה וימים וזמנים לששון את יום השבת הזה ואת יום
חג המצות הזה וכן חרותנו מקרא קדש ובר ליציאת מצרים כי
בנו בחרת ואותנו קדשת מכל העמים ושבתות ומועדי קדש
באתה וברצון בשמחה ובששון הנחלתנו ברוך אתה " מקדש
השבת וישראל והזמנים ברוך אתה " אלהינו מלך העולם
שהחיינו וקיימנו ותענין לזמן הזה ושוחר חסידים

חל להיות במוצאי שבת מברך

ברוך אתה "אלהינו סלד העולם בורא פרי האדמה
ברוך אתה "אלהינו סלד העולם אשר בחר בנו
מכל עם ורוססנו מכל לשון וקדשנו במצותיו וחתן לנו "אלהינו
באהבה מועדים לשמחה וחסדים וחסנים לסטון את יום חג
המצות הזה ומן חרותנו מקרא קדש וקר ליציאת מצרים ביבנו
בחרת ואותנו קדשת מכל העמים ומועד קדשך בשמחת
ובשטון הנחתנו ברוך אתה "מקדש ישראל והחסנים
ברוך אתה "אלהינו סלד העולם בורא פרי האדמה
ברוך אתה "אלהינו סלד העולם המבריל בין קדש לחול בין אור

Abstract

[illegible]

להסד בין ישראל לבין יוסף השביעי ולסות ימי המעשר ובין קדש שנת לקדש יוסף הבדול ואף יוסף השביעי תדול והקדש ששסות ימי המעשה הבדול וקדש וקדש את עקב ישראל בקדשך ברוך אתה "הסד לבין קדש לקדש" באי אדנינו מלך העולם שהחיינו קיימנו והיגענו לזמן הזה

הל לחיות בשאר ימי החול אומר

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם כבודא פרי תפין ברוך
אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר בנו מכל עם
ורוסנו מכל לשון וקדשנו בקצותיו ותתן לנו יי אלהינו באהבה
מועדים למסחה וחגים וזמנים לששון אחים חגי המועדות והוא זמן
חרותנו מקרא קודש וכר ליציאת מצרים ביבנו בחדת ואותנו קדשת
מכל העמים ומועד קדשך במסחה ובקשון הנחתנו ברוך אתה יי
מקדש ישראל והזמנים ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שהחיינו
וקיסנו והגיענו ליום הזה ושיתין בהסבת שמאל

[illegible][illegible]

[illegible]

וְלֹא שָׁלַח אֶחָד בְּלִבְךָ עִמָּךְ עֲלֵינוּ אֶלֶּא כָּכֵל דְּדֹר עֲסָדִים עֲלֵינוּ
לְכֻלֹּתֵנוּ וְהַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְעִילֵנוּ מִיָּדָם צְאֻלְמָה

בְּאֶרֶץ כְּנָעִיבִי אֵין מִרְעָה לִנְאֹן אֲשֶׁר לַעֲבִדֶיךָ כִּי כְבֹד הִרְעִב בְּאֶרֶץ
כְּנָעִי וְשִׁמְשֵׁן יִשְׁבֹּנוּ אֲעֲבִיד בְּאֶרֶץ גִּשְׁשׁ בְּמִתְיַמֵּס כְּמֵה שְׁנֵאמֹר

נָדוּל וְעָצוֹם כְּמֵה שְׁנֵאֵמֶר וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְעוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעֲמֹד בְּמֵאָה
מֵאֲדוּמֵי מֶלֶךְ הָאֲרָץ אֲחֵיהֶם: וְכִבְדָּה לַמֶּלֶךְ מִן־אֲמֵר כִּרְבֵּב בְּצִמְחַת הַשָּׂדֶה

גַּתְחֻכְמָה לֹא־פִן יִרְבֶּה וְהִיא כִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסֵף גַּם רָזָא עַל

עלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה בְּמֶה שֶׁנֶּאֱמָר וַיַּעֲבִדוּ סָעִירִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

ולבנות את דרשנו : ויהי סגמור אחיו אבי נסא בהסכמה ותחלתם לזכות לנלם יקדמו כרך זה

ישוב ולראות בתוסב אלף לגד סס כגד חלס נכדי . וקד
ונקבס כקקס אחר ולס נכדיס ופאריס
כמחס הכס . מה כמחס הכס כל מה סמנסיס אחר כמחס . חס יסרלל כל .

מגילת וכן לבן מן הים האדום מנאחם האדום לך ומדבר עם יעקב. וכל אלו הם כסבלות. וסמכותם כסבלות אלה מן המעשרים והתעשרים והתעשרים והתעשרים.

[illegible]

הַלֵּלוּ אֶת "בְּלִגְוִיּוֹת שִׁבְחוֹת הַדָּבָר הַאֲמִינִי בִּגְבוּרָתֵינוּ
 חֲסִדוֹ וְאַמֶּת" לְעוֹלַם הַלְלוּהָ
 הוֹדוּ לִ"בִּיטוֹב בִּי יְלֵם חֲסִדוֹ יֹאמְרוּ נָא בֵּית אַחֲרָן
 יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי בִי דְעוֹלַם חֲסִדוֹ יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי

הזרז לייקסמוב
יאמרו נאפית אחרז

מן המצר

קראתי ית ענני במרחב ית' "לי לא אירא מה יעשה לי אדם" "לי
בעזרי ואני אראה בשונאי" טוב לחסות ב"מבטוח באדם"
טוב לחסות ב"מבטוח בנדיבים" כל נזים סבבני בשם "כי אמילם" סבבני גם סבבני
בשם "כי אמילם" סבבני כרבורים דועכו באש קוצים בשם "כי אמילם" דחה דחייתי
לנפולוי ערני: עני ונסרת ית ויהי לי לישועה: קול רנה וישועה באה לי צדיקים ימין
עושה חיל: ימין "רומסה ימין" עושה חיל: לא אמות ב"אחי ואספר מעשי ית'
יסור יסרני ית ולפני לא נתנני: פתחו לי שערי צדק אבאכם אודה ית' ויהי שער ליי
צדיקים יבואו בו: אודה ב"עניתי ויהי לי לישועה: אבן אסיה כונים היתה לראש פנה
מאת "היתה זאת היא נפלאות בעינינו: והיום עשה "נגילה ונטמחה בו

אנא "הושיעה נא: אנא "הושיעה נא:
אנא "הצליחה נא: אנא "הצליחה נא:

ברוך

הבא בשם "ברכנוכם מבית": אל "ואר לנו אסרו חג בעבותים עד
קרנות הפוכה: אלי אתה ואודך אליה ארום סך: הודו ל" כי טוב כי
יהללוד "כל מעשיך וחסידך יברכו את שמך בילך טוב להודות
ונעים לשמך לומר כי מעולם ועד עולם אתה אל
בת שכחות

וסברך ברוך אתה "אלהינו סלך העולם בורא פרי תפן ושותין בהסבת
סמאל ואם רועה לשחות כוס חמישי ואמר עליו הלה תחול

הודו

ל" כי טוב כי לעולם חסדו
הודו לארזי הארזים בלח
לעושה השמים בתבונה בלח
לעושה אורים נדולים בלח
את הירח וכוכבים למשלת בלילה בלח
ויוצא ישראל מתוכם בלח
לגזור ים סוף לגורים בלח
ונער פרעה וחילו בים סוף בלח
לכבה מלכים נדולים בלח
לסיחון סלך האסורי בלח
ונתן ארעם לנחלה בלח
שבטנו וזכר לנו בלח
נותן לחם לכל בשר בלח

הודו לאלי האלדים כי לעולם חסדו
לעושה נפלאות גדולות לבדו בלח
לרוקע הארץ על השמים בלח
את השמש למשלת ביום בלח
למבה מצרים בבכוריהם בלח
ב"ד חנקה ובורע נטויה בלח
והעביר ישראל בתוכו בלח
למוליד עמו בסרבר בלח
ויהרוג מלכים אדירים בלח
ולעוג סלך הכשן בלח
נחלה לישראל עבדו בלח
ו"פרקנו מצרינו בלח
הודו לאל השמים בלח

הללויה

הללו את שם "הללו עברי" שעומדים בבית "בחצרות בית אלהינו
הללויה כי טוב "וסרו לשמו בנגעים: ב"עקב בחר לוי ישראל לסולתו
ב"אני ידעתי ב"גדול "וארזינו סבל אלהים" בל אשר חשן "עשה

בשמים ובארץ בימים וכל תחומות: מעלה גשמים מקצה הארץ ברכים לשמר עשה מוצא
רוח מאוצרותיו: שהכה בכורי מערים מארס עד בהמה: שלח אותות ופלאות בבתוכי
מערים בפרעה ובכל עבריו: שהכה נזים רבים והרג מלכים עצומים: לסיחון מלך האמורי
ולעוג מלך הקנען ולכל מסלכות בגנען: ונתן ארצם נחלה נחלה לישראל עפו: "שםך
לעולם" וברך לדור דור: כי ידעו "עפו ועל עבריו יתנחם: עזבי הנזים בסף וזהב בעשח ידי
אדם: מה להם ולא ידברו עינים להם ולא יראו: אונים להם ולא יאוינו אפאין ישרו בפייהם:
בסוהם יהיו עושיהם כל אשר בוטח בהם: בית ישראל ברכו את "בית אחרן ברכו את "
בית הלוי ברכו את "יראי "ברכו את "ברוך "מציון שוכן ירושלם הללויה:

נשמת

כל חי תברך את שםך "אלהינו ורוח כל בשר תפאר ותרוקם וברך מלבנו
מן העולם ועד העולם אתה הוא אלו ומכל עד יד אין לנו מלך גואל עוזר ומושיע
פודה ומציל מפרנס ומרחם בכל עת צרה וצוקה אין לנו מלך אלא אתה: אלי
הראשונים והאחרונים אלי כל בריות ארון כל תולדות הסהלל בריב התשבחות הפנהג
עולם בחדר ובריות ברחמים: ויאל יגמולא "שן הפעורר ישנים והפקין גרמים
סוסך נופלים ורופא חולים: ולך אנחנו מודים אלו פינו מלא שירה בים ולשוננו רנה בהמון
גליו ושמחתנו ככח במרחבי רקיע וענינו בשם שוורח ודינו בגשרי שמים ורגלינו
כאילות אין אנו מספיקין להודות לך "אלהינו ואלדי אבותינו ולברך את שםך על אחת מאלה
אלפי אלפים ורבי רבבות הסובות שעשית עמנו ועם אבותינו בספרים נאלתנו ומבית עברים
פריתנו ברעב ונתנו ובשבע כלכלתנו מחרב הצלתנו ומדבר מלסתנו ומחלים רעים ורבים
דליתנו ועד הנצח עורנו רחמיך ולא עובנו אל יעובנו רחמיך וחסדיך "אלהינו לבן אברהם
שפלגת בנו ורוח ונשמה שנפחת באפנו ולשון אשר שמת בפינו הן הם יודו ויברכו וישבחו
את שםך "אלהינו כי בל מה לך יודה וכל לשונך תשבע וכל ברך לך תכרע וכל קוץ לנפך
תשתחוה וכל הלבבות יראוך וכל קרב וכליות יפירו לשםך בדבר שנאמר כל עצמותי
תאמרנה "מִי כְמוֹךָ: מי ידמה לך ומי ישוה לך ומי יערוך לך ומי יעשה
במעשיך ובנבירותיך האל הגדול הגבור והנורא אל עליון קונני שמים וארץ האל
בתעצומות עזך הגדול ולכבוד שםך הגבור לנצח נראותיך גהללך ונשבחך ונברך את
שם קדשך וחד עבדך אשר לפניך ברכי נפשי את "וכל קרבי את שם קדשך
מציל עני מחוק מסנו ועני ואביון מצולו: וכתוב רגנו צדיקים ב"י לשרים נאחז

תהלה:

בפי ישרים תתרום:
ובלשון כל חסידים תתקדש
ובדברי צדיקים תתברך
ובקרב קדושים תתהלל

ובמקהלות

רבבות עסף בית ישראל יתפאר שםך וברך מלבנו בכל דור דור
שכן חובת כל היצורים מלפניך "אלהינו ואלדי אבותינו להודות
להלל לשבח לפאר לרום להדר ולקדש על כל דברי שירות ותושבחות שאמר יוד בן ישי
עבדך משיחך

ישתבח

שםך לעד מלכינו האל חסדך הגדול והקדוש בשמים ובארץ בלך גאה "אלהינו ואלדי אבותינו שיר ושכחה הללו וסרה ברכות והודאות עוז
ומסלה נצח נלה ונבירה תהלה ותפארת קדושה ומלכות מעתה ועד עולם ברוך אתה "מלך גדול בתשבחות אל ההודאות ארון השפלות הכבוד בגשרי ומרה מלך אל חי העולמים
אמן ואומר

בקר
וכו
מלך כי
הטל
גורלך אי
ה' ערדתי
עלה היסיה
רוח למור
גלות
תך ערדתי
מקרא
יסיה
כחור
נח
עד עקרה
פין וזה
כני ישראל
פיונים אל
יחזקאל
מלך זה
הקד
האזק
העל
הקד

ואסדרתם ובה מסת   רח'ט אחר

כ	לֹא נָאָה	בִּילֹא נָאָה	אֲדִיר בְּמִלּוּכָה	בְּחֹר בְּהִלָּכָה
	הֲדַרְיוּ יִאֲמְרוּ לוֹ לֵךְ וְלֵךְ לֵךְ וְלֵךְ לֵךְ "הַמְּסַלֵּכָה			
בִּילֹא נָאָה	בִּילֹא נָאָה	דָּגוּל בְּמִלּוּכָה	הֲדַר בְּהִלָּכָה	
	וְחִיקָיו יִאֲמְרוּ לוֹ	לֵךְ וְלֵךְ לֵךְ וְלֵךְ לֵךְ "הַמְּסַלֵּכָה		
בִּילֹא נָאָה	בִּילֹא נָאָה	וְד בְּמִלּוּכָה	הֲדַר בְּהִלָּכָה	
	מִסְמְרֵי יִאֲמְרוּ לוֹ	לֵךְ וְלֵךְ לֵךְ וְלֵךְ לֵךְ "הַמְּסַלֵּכָה		
בִּילֹא נָאָה	בִּילֹא נָאָה	יַחֲד בְּמִלּוּכָה	בְּבִיר בְּהִלָּכָה	
	לֹחֲמֵי יִאֲמְרוּ לוֹ	לֵךְ וְלֵךְ לֵךְ וְלֵךְ לֵךְ "הַמְּסַלֵּכָה		
בִּילֹא נָאָה	בִּילֹא נָאָה	מְרוֹם בְּמִלּוּכָה	נוֹרָא בְּהִלָּכָה	
	סְבִיבֵי יִאֲמְרוּ לוֹ	לֵךְ וְלֵךְ לֵךְ וְלֵךְ לֵךְ "הַמְּסַלֵּכָה		
בִּילֹא נָאָה	בִּילֹא נָאָה	עָזוּ בְּמִלּוּכָה	מְדֻדָּה בְּהִלָּכָה	
	עֲבָאִיו יִאֲמְרוּ לוֹ	לֵךְ וְלֵךְ לֵךְ וְלֵךְ לֵךְ "הַמְּסַלֵּכָה		
בִּילֹא נָאָה	בִּילֹא נָאָה	קְרוֹשׁ בְּמִלּוּכָה	רַחֵם בְּהִלָּכָה	
	שְׂרָפֵי יִאֲמְרוּ לוֹ	לֵךְ וְלֵךְ לֵךְ וְלֵךְ לֵךְ "הַמְּסַלֵּכָה		
בִּילֹא נָאָה	בִּילֹא נָאָה	תַּקִּיף בְּמִלּוּכָה	תַּמִּים בְּהִלָּכָה	
	תַּמִּימֵי יִאֲמְרוּ לוֹ	לֵךְ וְלֵךְ לֵךְ וְלֵךְ לֵךְ "הַמְּסַלֵּכָה		

והולכין ליטען לסדר משכסין לבית הכנסת ואומר המירות בגועס סידך
שאר הכתות ואמר "סלך תל המרץ ואמר לחד בשנותו וכולי

רשות לנשמת של מסח

וְיִשְׂרָאֵל לֵב אֹדֶךְ
בִּי רַחֲמֵיךָ לִגְדֻלְתְּךָ

בקר

פִּי הַיָּתִיבֵּךְ מִזֶּמֶר וְעוֹל
טוֹב גַּם בְּיָמֶיךָ מֵאוֹתֶיךָ מֵעוֹל
וְאֶכְרָא מִדְּרֵי שְׁעוֹל
וּפְרָה מִדְּשׁוּנָה
וְעֵמֶה מִפְּעֵמֶה הַיּוֹדֵךְ

גִּדְדָתִי תִּסָּדֵק עֲלֵי לִי יָמִי
עֲנֹת בְּחוֹסֵר רוּחִי
עַד פִּקְדוֹתַי עֵין וְסֵה
אֵנָּה חוֹסֵם עַל קוֹרְאָה
הוֹסֵף תַּעֲצוֹם עַל עֲבֹדָה

בקר